

ego dormivi, non quia sævistis, non quia insanistis; A ego implevi quod volui, vos in scelere remansistis. Quis exigit tanta de Deo nostro, fratres, pro nostra redemptione et salute, nisi charitas quæ nunquam cadit? O charitas quæ magnas vires habes, et de cælo Deum deposuisti; o cara sanitas, o sancta et vera charitas quæ tanta es in terris, quanta eris in cælis! Quæ tantum potes in hac pugna mortalitatis adhuc sollicita, quantam poteris in illa perfecta pace secura? Evigila itaque omnis anima christiana, et si in te eminet virtus charitatis quæ omnia sustinet, Domini tui imitare vestigia. *Christus enim, ait apostolus Petrus, pro vobis passus est relinquens vobis exemplum ut sequamini vestigia ejus*: et si ille propter te de cælesti sede ad terrena descendit, tu propter te terrena fuge, appete cælestia. Si dulcis est mundus, B dulcius est Christus; si amarus est mundus, pro te omnia sustinuit Christus. Via tibi factus est ipse salvator, surge, ambula, habes quo; noli pigrescere; sed forte quæris quo? Vides enim viam et quæris quo ducat hæc ipsa via? Ad veritatem et ad vitam. Si amas veritatem, si amas vitam, et cupis ad veri-

tatem et ad vitam venire, a via noli errare. Video, inquis, viam et cupio ambulare; sed amara est: *Arcta enim via et angusta est quæ ducit ad vitam*; Christus transivit, et adhuc aspera est? Transierunt senes, transierunt juvenes, transierunt puellæ quæ viam quam times et horres tritam tibi fecerunt. Ambula ergo viam securus: ambula, quid enim metuis in hac via? Mortem? et mortem times qui ad vitam curris? Bonus es; bene in hac vita curris. Mors tibi janua est quæ te repræsentat non quæ auferat vitam. Ambula ergo viam, imo ipse qui propter te factus est via, ipse te ducat per se ipsum; ipse est enim *viam, veritas et vita*. Dic ergo tu, o anima fidelis et pia, dic secura, dic et cum propheta veraciter exclama: *Deduc me, Domine, in via tua, et ambulabo in veritate tua*: tunc ad te securus perveniam, si usque in finem tuam gratiam non deseram. Hæc, fratres dilectissimi, quæ a Domino ipsius charitatis dicta sunt sanctitati vestræ, ita hæreant sensibus et cordibus vestris, ut eadem ipsa charitas fructum in vobis operis inveniat, non folia laudis.

OPUSCULUM TERTIUM

SIVE

HOMILIA IN DOMINICA II ADVENTUS.

Ecce ex qua Tribu nasciturus esset Christus ex lectione evangelice docemur. Ex David autem stirpe secundum carnem futurum esse, ita prænuntiatum est in psalmis: *Juravit Dominus David in veritate, et non frustrabitur eum, de fructu ventris tui ponam super oedem tuam*. Et rursum: *Semel juravi in sancto meo si David mentiar, semen ejus in æternum manebit et thronum ejus sicut sol in conspectu meo, et sicut luna perfecta in æternum, et testis in cælo fidelis*. Et item in libro Paralipomenon: *Et factum est verbum Domini ad Nathan prophetam dicens: Vade et dic servo meo David: Hæc dicit Dominus: Annuntio tibi quod ædificaturus est domum sibi Dominus; cumque impleveris dies tuos ut vadas ad patres tuos, suscitabo semen tuum post te, quod erit de filiis tuis, et stabiliam regnum ejus. Ipse ædificabit mihi domum, et firmabo solium ejus usque in æternum. Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in filium, et misericordiam meam non auferam ab eo, sicut abstuli ab eo qui ante te fuit; et statuam eum in domo mea, et in regno meo usque in sempiternum, et thronum meum firmissimum in perpetuum*. Hæc omnia qui in Salomone putat fuisse impleta, multum errare videtur; nam qualiter in Salomone intelligendum est quod dictum est: Postquam dormieris cum patribus tuis, suscitabo semen tuum post te, quod erit de filiis tuis, et stabiliam regnum ejus? Nunquid de illo Salomone creditur prophetatum? Minime; ille enim vivente patre suo cœpit regnare; nam hic dicitur: quia cum impleti fuerint dies tui et dormieris cum patribus tuis, suscitabo semen tuum, ex quo intelligitur alium fuisse pro-

missum, qui non ante mortem David, sed post mortem ejus prænuntiatum fuerit suscitandus, qui ædificaret domum Domini non de parietibus manufactis, sed de lapidibus vivis et pretiosis, id est sanctis et fidelibus, nam et illud quod subjecit: fidelis erit domus ejus, et regnum ejus usque in sempiternum coram me, attendat et aspiciat quisquam non de Salomone esse prænuntiatum; Salomonis namque domum fuisse plenam mulieribus alienigenis colentibus idola, et ipse ab eis rex idololatriæ seductus, atque dejectus, qui dum bonus fuisset in initio, malum exitum habuit. Ergo quis est iste cujus domus est fidelis in perpetuum, et qui post mortem David promittebatur suscitandus? Ille est utique de quo ipse David in psalmo octuagesimo octavo æstuans et proclamans dicit: *Tu vero distulisti Christum tuum*. Non est ergo Salomon, sed nec iste David, sed dilatatus est Christus. Ecce apparuit certe promissiones prædictas non in Salomone, sed in Christo Domino nostro, qui ex David genere ortus est, fuisse completas, de quo per Hieremiam ipse Dominus dicit: *Ecce dies veniunt, et suscitabo David germen justum, et regnabit rex, et sapiens erit, et faciet judicium et justitiam super terram. In diebus illis salvabitur Juda, et Israel habitabit confidenter, et hoc est nomen quod vocabunt eum, Dominus justus noster*. Et Isaias de Christo quia ex semine David natus est secundum carnem sic in consequentibus prophetiæ suæ dicit: *In die illa radix Jesse qui stat in signum populorum, ipsum gentes deprecabuntur, et erit sepulcrum ejus gloriosum*. In signum populorum stat radix Jesse, quoniam Christus signaculum crucis exprimit

in frontibus eorum. Ipsum gentes deprecabuntur, quod jam obtutum creditur fuisse completum. Sepulcrum autem ejus in tantum est gloriosum, ut excepto quod redempti per mortem ejus gloriam exhibemus, etiam locus ipse coruscans miraculis gloriæ suæ, ob eam causam ad se omnem contrahit mundum. Hic locus in hebræo habet : *Et erit requies ejus gloriosa*, utique quia moriens caro ejus non vidit corruptionem, secundum sententiam psalmi, quia *non est derelicta anima ejus in inferno*, nec datum est *sanctum ejus videre corruptionem*. Iste est qui per Nathan ex semine David promittitur, qui etiam et per Isaiam prophetam ita prænuntiatur : *Egredietur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascendet*. Hæc virga de radice Jesse virgo Maria est, de radice David exorta, quæ genuit florem Dominum salvatorem, de quo etiam sequitur : *Et requiescet super eum Spiritus Domini, spiritus sapientiæ et intellectus, spiritus consilii et fortitudinis, spiritus scientiæ et pietatis, et replebit eum spiritus timoris Domini*. Ideo autem tanta dona Spiritus super eum prædicantur, quia in eo non ad mensuram habitat Spiritus sicut in nobis, sed tota inest plenitudo divinitatis et gratiarum. Iste est qui *non secundum visionem oculorum, et auditum aurium judicet, sed est justitia cingulum lumborum ejus et fides cinctorium renum ejus*; in cujus ecclesia habitat lupo cum agno; ille utique qui solebat ab eo rapere prædā, et dum ad eam convertitur cum innocentibus commoratur; in cujus ovili pardus cum hædo

accubat, permixti scilicet subdoli cum peccatoribus, ibi vel etiam vitulus ex circumcissione, leo ex sæcuali potestate, oves de populari ordine simul commorantur, quia in fide communis est commixtio omnium. Puer autem parvulus minans eos ille est utique qui se humiliavit pro nobis in parvulis. Bos autem et leo simul comedent paleas, quia principes cum subjectis plebibus communem habent doctrinam. Delectatur quoque infans ab ubere super foramine aspidis, dum gentes quæ solebant venena prædicare aliquando conversæ etiam parvuli Christi fidem delectantur audire; caverna enim reguli corda sunt infidelium, in quibus ille serpens tortus requiescebat, quem ablactatus comprehensum exinde captivum traxit, ut in monte sancto ejus, quod est Ecclesia, non noceret. Jam vero quia ore prophetico de Mohab nascenti Christo perhibeatur testimonium, idem Isaias testatur, *Ponam enim, inquit, super his qui fugerint de Mohab teonem, et reliquas terræ : emitte agnum, Domine, dominatorem terræ, de petra deserti ad montem filiæ Sion*. De hac enim gente Mohabitarum egressus est agnus immaculatus qui tollit peccati mundi, qui dominatur in orbe terrarum. Petra autem deserti Ruth significat quæ destituta morte mariti de Booz genuit Obed, et Obed Jesse, et de Jesse David, et de Davidica stirpe natus est Christus. Montem autem filiæ Sion aut historialiter ipsam urbem Hierosolymam dicit, aut juxta tropologiam Ecclesiam in sæcula, id est in virtutum sublimitate collocatam.

OPUSCULUM QUARTUM,

SIVE

SERMO IN CIRCUMCISIONE DOMINI.

Incarnationis divinæ mysterium, nostræque recordationis egregium sacramentum ob hoc a nobis annua revolutione celebratur et colitur, ut tanti commemorationis beneficium quod nobis indignis fuerit impensum ostendat, et quid tantæ gloriæ debeamus admoneat. Proinde, fratres, quantum audivimus Dominum Jesum Christum pro nobis misericorditer humiliatum, tanto magis agnoscamus ineffabiliter gloriosum, in quo namque suam circa nos insuperabilem charitatem Dei unigenitus evidenter ostendit, in quo pro nobis humilitatem veræ carnis, veræque mortis, non coactus necessitate sed bonitate miseratus assumpsit. Quid enim boni feceramus, fratres, ut tantum nobis beneficium præstaretur? Quæ nostra bona merita fuerunt ut unigenitus Dei homo fieri dignaretur, ut Altissimus immolaretur, ut indeficiens Angelorum panis fœmineis uberibus lactaretur, ut sæculorum rex contumeliis afficeretur, ut vita æterna mori patientissime dignaretur? Attende igitur, homo, tantæ benignitatis dignationem, ut gratiarum persolvas humiliter actionem. Scito autem te non honorificentiam, sed contumeliam divinæ gratiæ reddere si cœperis de tanti beneficii

magnitudine dubitare; imo illa omnia quæ de humilitate atque humanitate Domini Salvatoris audivimus, vera esse sine aliqua hæsitatione credamus. Et ideo magis gratias agamus, fratres, qui cum mereremur pœnam percepimus gratiam, qua gratia factum est ut dum mors debetur perditis, vita gratis donaretur indignis. Altissimi namque Salvatoris humilitas non ipsi aliquod intulit detrimentum, sed incrementum nobis contulit magnum, nec excelsum deiecit, sed dejectos erexit; ut enim plenum Dei Filius operaretur redemptionis nostræ negotium, non solum dignatus est Creator totius carnis de carne Virginis secundum veritatem carnis naturaliter nasci, et Deus factor hominis homo verus ex homine fieri, quin etiam pannis involvi in angustissimo præsepio, humanis manibus bajulari. O clementissimi Dei gloriosa benignitas, o altissimi Dei excelsa humilitas! Ille a matre nutriebatur infantulus, qui matrem sibi creavit immensus; ipse a parentibus in suum templum puer parvulus portabatur, qui Deus magnus in eodem templo a sanctis hominibus rogabatur; et idem pro se sacrificium præcepit offerri, qui sine peccato pro nostris venerat impietatibus im-